

Briseļē, 21.3.2016.
COM(2016) 171 final

2016/0089 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru groza Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Līguma 78. panta 3. punkts un pagaidu pārceļšanas pašreizējās shēmas

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 78. panta 3. punkts ir daļa no kopējās patvēruma politikas, un tajā sniegts konkrēts juridiskais pamats rīcībai ārkārtas situācijās. Tas ļauj Padomei, balstoties uz Eiropas Komisijas priekšlikumu un pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, paredzēt pagaidu pasākumus dalībvalsts vai dalībvalstu labā, kura vai kuras saskaras ar ārkārtas situāciju, ko raksturo pēkšņs trešo valstu valstspiederīgo pieplūdums. LESD 78. panta 3. punktā paredzētie pagaidu pasākumi pēc būtības ir ārkārtas pasākumi. Tos var uzsākt tikai tad, ja problēmas, ko dalībvalsts vai dalībvalstu patvēruma sistēmām rada pēkšņs trešo valstu valstspiederīgo pieplūdums, ir sasniegušas noteiktu ārkārtas un smaguma pakāpi.

Pamatojoties uz LESD 78. panta 3. punktu, Padome pieņēma divus lēmumus, ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā. Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2015/1523¹ 40 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas ir jāpārceļ uz citām dalībvalstīm. Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601² 120 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju ir jāpārceļ no Itālijas, Grieķijas un citām dalībvalstīm, ja tās skar ārkārtas situācija.

Saskaņā ar Padomes Lēmuma (ES) 2015/1601 4. panta 2. punktu no 2016. gada 26. septembra 54 000 no 120 000 pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas būtu jāpārceļ uz citu dalībvalstu teritoriju, ja vien līdz tam laikam Komisija saskaņā ar 4. panta 3. punktu nav ierosinājusi iedalīt tos citai labumguvējai dalībvalstij vai dalībvalstīm, kura vai kuras saskaras ar ārkārtas situāciju, ko raksturo pēkšņs personu pieplūdums.

Saskaņā ar 1. panta 2. punktu Komisija pastāvīgi uzrauga situāciju saistībā ar trešo valstu valstspiederīgo masveida pieplūdumu dalībvalstīs un iesniedz atbilstīgus priekšlikumus grozīt Lēmumu 2015/1601, lai ņemtu vērā situācijas attīstību uz vietas un tās ietekmi uz pārceļšanas mehānismu, kā arī arvien pieaugošo spiedienu uz dalībvalstīm, jo īpaši dalībvalstīm, kuras savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju.

Stāvoklis joprojām ir kritisks. Saskaņā ar *Frontex* datiem 2016. gada pirmajos mēnešos no Turcijas Grieķijā katru dienu ir nelikumīgi ieceļojuši vidēji 2000 līdz 3000 personu. Ierobežojumi, ko piemēro uz Grieķijas un Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas robežas, radīja papildu spiedienu uz Grieķiju³ un palielināja risku, ka līdz ar laikapstākļu uzlabošanos caur pārējām ES dalībvalstīm izveidosies jauni migrācijas ceļi. Šie jaunie migrācijas ceļi, visticamāk, ietekmēs dalībvalstis, kuras savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju.

Komisija 16. martā saskaņā ar abu Padomes lēmumu⁴ 12. pantā noteikto pieņēma pirmo ziņojumu par pārceļšanu un pārmitināšanu. Paziņojumā ir apkopotas konstatētās problēmas un

¹ Padomes Lēmums (ES) 2015/1523 (2015. gada 14. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV L 239, 15.9.2015., 146. lpp.).

² Padomes Lēmums (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV L 248, 24.9.2015., 80. lpp.).

³ Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs bēgļu jautājumos (*UNHCR*) uzskata, ka, migrantu plūsmām turpinoties, Grieķijā viena mēneša laikā varētu atrasties vairāk nekā 100 000 migrantu.

⁴ COM(2016) 165 *final*.

atziņas, kas gūtas šajos pārceļšanās un pārmitināšanas shēmu pirmajos īstenošanas mēnešos, un ierosināti īstermiņa ieteikumi un pasākumi, lai uzlabotu īstenošanas rādītājus.

ES valstu un valdību vadītāji 7. martā vienojās par vairākiem principiem, kas kalpo par pamatu **nolīgumam ar Turciju**, tostarp “par katru sīrieti, ko Turcija uzņēmusi atpakaļ no Grieķijas salām, no Turcijas uz Eiropas Savienības dalībvalstīm atbilstoši esošajām saistībām pārmitināt citu sīrieti”.

Īstenojot dažādas shēmas, ar ko var sekmēt pārmitināšanu, ar humāniem apsvērumiem pamatotu uzņemšanu vai cita veida likumīgu uzņemšanu, varētu atvieglot migrācijas spiedienu uz dalībvalstīm, kuras savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju, un īpaši uz Grieķiju, jo bīstamas un neatbilstīgas migrācijas plūsmas uz ES, ko veido Sīrijas valstspiederīgie vai personas, kas pārvietotas sakarā ar konfliktu Sīrijā, tiktu aizstātas ar drošiem un likumīgiem iecelšanas veidiem.

Šajā kontekstā Komisijas paziņojumā par turpmākajiem operatīvajiem pasākumiem ES un Turcijas sadarbībā migrācijas jomā⁵ aicināja veikt vajadzīgos pasākumus, lai dažas no saistībām saskaņā ar spēkā esošajiem pārceļšanās lēmumiem (proti, visas pašlaik neiedalītās 54 000 vietas vai daļu no tām) pārvest uz tā dēvēto “1:1” shēmu. Pārmitināšanu vai citus likumīgus veidus to personu uzņemšanai, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, var uzskatīt par līdzvērtīgiem pārvietošanai, jo tie visi konkrēti pauž solidaritāti ar citām dalībvalstīm vai trešām valstīm, kas saskaras ar migrantu masveida pieplūdumu.

1.2. Citi solidaritātes instrumenti

Papildus pienākumiem saskaņā ar pārvietošanas shēmu un nolūkā globālo migrācijas krīzi risināt visaptveroši un apliecināt solidaritāti ar vienlīdz skartām trešajām valstīm Komisija ieteica ES pārmitināšanas shēmu attiecībā uz 20 000 personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība. Ņemot vērā **Komisijas 2015. gada 8. jūnija ieteikumu par Eiropas shēmu attiecībā uz pārapmetināšanu**⁶, 27 dalībvalstis⁷ kopā ar Dublinas sistēmas asociētajām valstīm 2015. gada 20. jūlijā panāca vienošanos⁸ par to, ka 22 504 no trešām valstīm pārvietotas personas, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, tiktu pārmitinātas, izmantojot daudzpusējas un valstu shēmas. Valstis, uz kurām notiek pārmitināšana, piekrita ņemt vērā pārmitināšanas prioritāros reģionus, tostarp Ziemeļāfriku, Tuvos Austrumus un Āfrikas ragu. Pārmitināšanas vietas tika sadalītas starp dalībvalstīm un Dublinas sistēmas asociētajām valstīm saskaņā ar secinājumu pielikumā izklāstītajām saistībām.

Komisija 2015. gada 15. decembrī pieņēma **Ieteikumu par brīvprātīgu humānās uzņemšanas shēmu** ar Turciju, ierosinot, ka valstis, kas tajā piedalās, uzņemtu personas, kuras pārvietotas sakarā ar konfliktu Sīrijā, kurām ir vajadzīga starptautiskā aizsardzība un kuras Turcijas iestādes ir reģistrējušas pirms 2015. gada 29. novembra. Šāda shēma būtu atbalsta pasākums savstarpējām saistībām, kas ietvertas 2015. gada 29. novembra kopīgajā rīcības plānā starp ES un Turciju.

⁵ COM(2016) 166 *final*.

⁶ C(2015) 3560 *final*.

⁷ Ungārija nepiedalās.

⁸ 11130/15; “Secinājumi, ko dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties Padomē, izdarījuši par 20 000 personu, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiska aizsardzība, pārmitināšanu, izmantojot daudzpusējas un valstu shēmas”.

2. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

2.1. Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Šajā grozījumā ir ņemti vērā dalībvalstu centieni uzņemt *Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā*, pārmitinot viņus, izmantojot ar humāniem apsvērumiem pamatotu uzņemšanu vai cita veida likumīgu uzņemšanu, lai daudzos starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus pārmitinātu dalībvalstu teritorijā saskaņā ar Padomes Lēmumu 2015/1601. Attiecībā uz Padomes Lēmuma 2015/1601 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem 54 000 pieteikumu iesniedzēju ar šo grozījumu dalībvalstis var atskaitīt no tām iedalītā pārcelto pieteikumu iesniedzēju skaita *Sīrijas valstspiederīgos, kuri atradušies Turcijā* un kuri uzņemti to teritorijā ar pārmitināšanu, izmantojot ar humāniem apsvērumiem pamatotu uzņemšanu vai cita veida likumīgu uzņemšanu saskaņā ar valstu vai daudzpusējām shēmām, izņemot pārmitināšanas shēmu, kas izveidota saskaņā ar dalībvalstu valdību pārstāvju 2015. gada 20. jūlija Padomes sanāksmē panāktajiem secinājumiem. Ir piemērojams Padomes Lēmuma (ES) 2015/1601 10. pants, kas nozīmē, ka dalībvalstis, kuras izmanto šo instrumentu, saņems EUR 6500.

2.2. Juridiskais pamats

Šā Padomes lēmuma priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 78. panta 3. punkts.

2.3. Subsidiaritāte

LESD V sadaļā “Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa” dažas pilnvaras šajos jautājumos tiek piešķirtas Eiropas Savienībai. Šīs pilnvaras ir jāīsteno saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantu, proti, ja un ciktāl dalībvalstis nevar pietiekami labi īstenot paredzētās darbības mērķus un tādēļ ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Eiropas Savienības līmenī.

Šajā sakarībā Eiropas Savienība īstenoja šīs pilnvaras, pieņemot Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601. Pašreizējās darbības uzdevums ir ļaut dalībvalstīm daļēji pildīt to pienākumus saskaņā ar minēto lēmumu, piedaloties citos solidaritātes centienos.

2.4. Proporcionalitāte

Ņemot vērā bēgļu krīzes radītās situācijas neatliekamību un nopietnību, šajā priekšlikumā paredzētie pasākumi nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķi, proti, efektīvi risināt radušos situāciju.

2.5. Ietekme uz pamattiesībām

ES Pamattiesību hartā (“Harta”) paredzētās to starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pamattiesības, kuri ietilpst Lēmuma (ES) 2015/1601 tvērumā, netiek skartas.

2.6. Valstu atšķirīgās nostājas

Saskaņā ar Protokola (Nr. 21) noteikumiem Īrija un Apvienotā Karaliste nepiedalās šajā priekšlikumā, ja vien tās to nesāk piemērot trīs mēnešu laikā pēc priekšlikuma vai pēc pieņemšanas.

Neraugoties uz to, ka Īrija piemēro Lēmumu 2015/1601, iepriekšējais teikums saskaņā ar 21. Protokola 4.a pantu attiecas arī uz Īriju.

Ņemot vērā to, ka Apvienotā Karaliste vēl nepiemēro Lēmumu (ES) 2015/1601, ja tā vēlētos sākt piemērot šo pasākumu, tai vajadzētu piemērot arī minēto lēmumu, jo nav iespējams piemērot pasākuma grozījumu, neievērojot pašu tiesību aktu.

3. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums nerada papildu izmaksas ES budžetā.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru groza Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 78. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu⁹,

tā kā:

1. Pamatojoties uz LESD 78. panta 3. punktu, Padome pieņēma divus lēmumus, ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā. Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2015/1523¹⁰ 40 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas ir jāpārceļ uz citām dalībvalstīm. Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601¹¹ 120 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas ir jāpārceļ uz citām dalībvalstīm.
2. Saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1601 4. panta 2. punktu no 2016. gada 26. septembra 54 000 pieteikuma iesniedzēju no Itālijas un Grieķijas būtu jāpārceļ uz citu dalībvalstu teritoriju, ja vien līdz tam laikam Komisija saskaņā ar 4. panta 3. punktu nav ierosinājusi iedalīt tos citām labumguvējām dalībvalstīm, kuras saskaras ar ārkārtas situāciju, ko raksturo pēkšņs personu pieplūdums.
3. Lēmuma (ES) 2015/1601 1. panta 2. punktā paredzēts, ka Komisija pastāvīgi pārskata situāciju attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo masveida pieplūdumu dalībvalstīs. Vajadzības gadījumā Komisijai būtu jāiesniedz priekšlikums grozīt minēto lēmumu, lai ņemtu vērā situācijas attīstību uz vietas un tās ietekmi uz pārcelšanas mehānismu, kā arī pieaugošo spiedienu uz dalībvalstīm, jo īpaši dalībvalstīm, kuras savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju.
4. ES valstu vai to valdību vadītāji 7. martā vienojās strādāt, pamatojoties uz virkni principu, kas kalpo par pamatu nolīgumam ar Turciju, tostarp principu, ka par katru sīrieti, ko Turcija uzņēmusi atpakaļ no Grieķijas salām, no Turcijas uz dalībvalstīm atbilstoši spēkā esošajām saistībām pārmitina citu sīrieti. Minētie principi tika sīkāk izstrādāti Komisijas paziņojumā par turpmākajiem operatīvajiem pasākumiem ES un Turcijas sadarbībā migrācijas jomā¹², ar ko aicināja veikt vajadzīgos pasākumus, lai

⁹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁰ Padomes Lēmums (ES) 2015/1523 (2015. gada 14. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV L 239, 15.9.2015., 146. lpp.).

¹¹ Padomes Lēmums (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV L 248, 24.9.2015., 80. lpp.).

¹² COM(2016) 166 *final*.

dažas no saistībām saskaņā ar spēkā esošajiem pārceļšanas lēmumiem (proti, visas pašlaik neiedalītās 54 000 vietas vai daļu no tām) pārvest uz tā dēvēto "1:1" shēmu.

5. Var sagaidīt, ka pārmitināšana, ar humāniem apsvērumiem pamatota uzņemšana vai cita veida likumīga uzņemšana no Turcijas atbilstīgi valsts un daudzpusējām shēmām atvieglos migrācijas spiedienu uz tām dalībvalstīm, kuras gūst labumu saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1601, nodrošinot likumīgu un drošu ceļu uz Savienību un tādējādi mazinot neatbilstīgas ieceļošanas apmērus. Tāpēc dalībvalstu solidaritātes centieni, savā teritorijā uzņemot Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā un kuriem nepārprotami vajadzīga starptautiskā aizsardzība, būtu jāņem vērā attiecībā uz iepriekš minētajiem 54 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem. Attiecībā uz minētajiem 54 000 pieteikuma iesniedzējiem to personu skaits, ko dalībvalsts uzņēmusi no Turcijas, būtu jāatskaita no personu skaita, kas uz minēto dalībvalsti ir pārceļamas saskaņā ar Lēmumu 2015/1601.
6. Uzņemšanas mehānismi var ietvert pārmitināšanu, ar humāniem apsvērumiem pamatotu uzņemšanu vai citus likumīgus veidus to personu uzņemšanai, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, piemēram, humānās vīzas programmas, humāno pārceļšanu, ģimenes atkalapvienošanās programmas, privātas sponsorēšanas projektus, stipendiju programmas, darbaspēka mobilitātes shēmas un citus.
7. Šim ieteikumam nevajadzētu ietekmēt saistības, ko dalībvalstis uzņēmušās saistībā ar pārmitināšanas shēmu, par ko dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties 2015. gada 20. jūlija Padomes sanāsmē, vienojās savos secinājumos, un tās nebūtu jāņem vērā saistību izpildē atbilstoši Lēmumam 2015/1601. Tāpēc dalībvalsts, kas izvēlas pildīt savas saistības saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1601, uzņemot Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā, izmantojot pārmitināšanu, šo pasākumu nedrīkst ņemt vērā kā daļu no tās saistībām atbilstīgi 2015. gada 20. jūlija pārmitināšanas shēmai.
8. Lai nodrošinātu pienācīgu situācijas uzraudzību, dalībvalstīm katru mēnesi būtu jāziņo Komisijai par Sīrijas valstspiederīgajiem, kuri atradušies Turcijā un kuri uzņemti dalībvalstu teritorijā saskaņā ar šajā grozījumā paredzēto iespēju, precizējot, saskaņā ar kuru shēmu – valsts vai daudzpusējo – persona ir uzņemta, un precizējot likumīgās uzņemšanas formu.
9. Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
10. Ar šo lēmumu tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
11. Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un šis lēmums tai nav saistošs un nav jāpiemēro.
12. Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. un 4.a pantu, Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un šis lēmums tai nav saistošs un nav jāpiemēro.

13. Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpieņem.
14. Ņemot vērā situācijas steidzamību, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Regulas (ES) 2015/1601 4. pantā pievieno šādu 3.a punktu:

“3.a Saistībā ar 1. punkta c) apakšpunktā minēto pieteikuma iesniedzēju pārcelšanu tas, ka dalībvalstis savā teritorijā uzņem Sīrijas valstspiederīgos, kuri atrodas Turcijā, saskaņā ar valstu vai daudzpusējām likumīgas uzņemšanas programmām personām, kurām nepārprotami nepieciešama starptautiskā aizsardzība, bet izņemot pārmitināšanas shēmu, kas bija valdību pārstāvju 2015. gada 20. jūlija Padomes sanāksmē izdarīto secinājumu priekšmets, rada attiecīgu minētās dalībvalsts pienākuma samazinājumu.

Attiecībā uz katru šādu likumīgu uzņemšanu, kas samazina pārcelšanas pienākumu, 10. pantu piemēro *mutatis mutandis*.

Dalībvalstis katru mēnesi ziņo Komisijai par to personu skaitu, kas likumīgi uzņemtas šā punkta nolūkā, norādot tās shēmas veidu, saskaņā ar kuru notikusi uzņemšana, un izmantotās likumīgas uzņemšanas veidu.”

2. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*